

Täysistunto

Keskiviikko 25.11.2020 klo 14.00—22.01

16. Lakialoite laiksi rikoslain 12 luvun muuttamisesta

Lakialoite LA 19/2020 vp Mikko Kärnä kesk

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

19.55 **Mikko Kärnä kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Helsingin Sanomat julkaisi 29.9.2019 printtilehdessään Kiinan kansantasavallan maksaman mainoksen. Tässä mainoksessa Kiinan valtio levitti selkeästi todennettavaa disinformaatiota Hongkongin tilanteesta ja väkivaltaisuuksista. Mainoksessa väitettiin, että Hongkongissa tilanne pyritään ratkaisemaan väkivallattomasti, vaikka samaisena päivänä poliisi käytti kumiluoteja, kyynelkaasua ja vesitykkeitä mielenosoittajia vastaan. Erityisen korniksi tilanteen tekee se, että samalla Hongkongin Kiinan kansantasavallan ohjauksessa olevat poliisivoimat pahoinpitelivät myös median edustajia tuolla alueella.

Helsingin Sanomien vastaava päätoimittaja Kaius Niemi puolusti mainoksen julkaisua vetoamalla tarkemmin määrittelemättömään ”mainonnan sananvapauteen” sekä kauppa-kamarin ja Mainonnan eettisen neuvoston ohjeisiin, joilla ei ole mitään tekemistä kaupallisen median oman harkintakyvyn, liiketoimintapäätösten, sananvapauden tai vieraan valtion poliittisen propagandan kanssa. Tämä Helsingin Sanomien linjaus on mielestäni huolestuttava, sillä täällä Suomessa on puhuttu vuosikaudet Venäjän mahdollisesta informaatio- ja hybridivaikuttamisesta. On erittäin hämmäntävää, että tämä ensimmäinen Suomen joukkotiedotusvälineissä tapahtuva hybridioperaatio toteutettiin Kiinan toimesta ja vieläpä maamme suurimmassa päivälehdessä. Mikäli Helsingin Sanomien kynnys lähteä mukaan tällaiseen operaatioon on näinkin matala, millainen tuo kynnys sitten voi olla muissa joukkotiedotusvälineissä? Pahimmillaan se voi olla hyvinkin matala.

Arvoisa puhemies! Suomessa on pikkuhiljaa havahduttu ja varauduttu erilaiseen informaatio- ja hybridivaikuttamiseen. Tämän osoittaa sosiaalisen median reaktio Helsingin Sanomien julkaisuun. Mielestäni on kuitenkin selvää, että tämän tapauksen myötä meillä on tarvetta lainsäädännölle, joka kriminalisoi tällaisen toiminnan joukkotiedotusvälineiksi luokiteltavilta medioilta. Mielestäni Suomella ei ole varaa olla maa, jossa mikä tahansa vieras valta voi saada oman poliittisen propagandaviestinsä joukkotiedotusvälineitten jauhettavaksi. On kyse kansallisesta turvallisuudesta ja kansalaisten luottamuksesta joukkotiedotusvälineiden puolueettomuuteen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 151/2020 vp

Arvoisa herra puhemies! Tämän perusteella olen lakialoitteessani esittänyt, että rikoslain 12 lukua muutetaan siten, että maanpetosrikosten alle lisätään pykälä Harhaanjohtavan tiedon levittäminen vieraan valtion toimeksiannosta. Tällaisesta rikoksesta voitaisiin tuomita sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi. Myös yritys määriteltäisiin rangaistavaksi.

Tämän lakialoitteen esittelyn jälkeen haluan nyt vielä sanoa kollegoille, jotka salissa ovat: Haluan kiittää edustaja Laihoa tästä esimerkistä, jonka te annoitte. Te olette puhunut täällä pöntössä maski päällä, ja myös itse aion puhua täältä pöntöstä tulevaisuudessa maski päällä. Katson niin, että kaikista tärkein asia millä tahansa työpaikalla on työturvallisuus. Meillä on vastuu itsestämme, meillä on vastuu kollegoiden terveydestä, ja me voimme sitä vahvistaa maskia käyttämällä, ja mikäli joku edustaja muka ei kykene maskia tai visiiriä käyttämään, niin kannattaisi mielestäni pysyä poissa salista. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.